

О. В. Музиченко-Козловська

Національний університет “Львівська політехніка”,
кафедра економіки підприємства та інвестицій,
ORCID: 0000-0002-3519-5448

ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ)

<http://doi.org/10.23939/semi2022.02.041>

© Музиченко-Козловська О. В., 2022

У статті з'ясовано сутність поняття “інвестиційна привабливість території чи регіону”; визначено основні (внутрішні) чинники формування інвестиційної привабливості регіону та допоміжні (зовнішні). Вибрано метод аналізування факторів, що впливають на збільшення інвестиційної привабливості регіону; запропоновано послідовність формування стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Під час дослідження здійснено SWOT-аналіз факторів підвищення інвестиційної привабливості регіону й апробовано результати стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону на прикладі Львівської області України.

Ключові слова: інвестиційна привабливість регіону; фактори інвестиційної привабливості; SWOT-аналіз; стратегія; методи синтезу та аналізу.

Постановка проблеми

Важливою проблемою, яка постане після здобуття перемоги України у війні з Російською федерацією, буде залучення значних міжнародних інвестицій для відновлення інфраструктури та розвитку економіки. Важливо у цей період визначити потенціал регіонів для окреслення рівня їхньої інвестиційної привабливості. Для вирішення цих завдань доцільно розробити та впроваджувати у дію стратегію планування залучення інвестицій, зокрема іноземних, та підвищення інвестиційної привабливості регіонів України.

У таких складних умовах актуальним питанням, яке необхідно негайно ставити і вирішувати, є здійснення реформ у реальному секторі економіки, оновлення нормативно-законодавчих актів, адаптованих до міжнародного права у сфері проєктування, розвідки і добування корисних копалин, виробництва, будівельної галузі з передбаченими бомбосховищами та зміцненими кімнатами для укриття, організування та збуту продукції та послуг, які потребують значних обсягів інвестицій.

Незважаючи на воєнні дії на сході України, обсяг прямих іноземних інвестицій майже не змінюється, окрім 2020 р. внаслідок кризи, спричиненої карантинними обмеженнями через поширення Covid-19. Зокрема, інвестиції надходили: у 2017 р. у розмірі 2237 млн дол. США; у 2018 р. – 2135 млн дол. США, у 2019 р. – 2767 млн дол. США; у 2020 р. – 452 млн дол. США та у 2021 р. – 2371 млн дол. США [1].

Покращення політики залучення іноземного інвестування істотно залежить від стратегії підвищення рівня привабливості країни та її регіонів, що зумовлює актуальність вибраної теми дослідження.

Передумовами формування інвестиційно привабливого іміджу регіону є комплексне аналізування усіх складових цього процесу, визначення зовнішніх і внутрішніх чинників впливу, оцінювання особливостей та можливостей, а також встановлення цілей. Завдання такого аналізування – з'ясувати можливості та загрози для підвищення інвестиційної привабливості регіону. Адже для ефективного стратегічного планування інвестиційної діяльності в регіоні та прийняття економічно ефективних рішень під час реалізації регіональної інвестиційної політики доцільно докладно проаналізувати дані, якими оперують органи державної влади на місцях, і, зважаючи на них, визначити недоліки управління в регіоні та вибрати найкращі варіанти для регулювання цього процесу.

Доцільним інструментом для аналізування інвестиційної привабливості регіону є SWOT-аналіз, перевагами якого є можливість аналізувати внутрішні й зовнішні фактори в сукупному впливі, на відміну від PEST-аналізу, за яким оцінюють лише зовнішні фактори. За таким методом аналізування можна визначити сильні та слабкі сторони, а також загрози та потенційні можливості, а згодом встановити зв'язки між ними, що дасть змогу виробити стратегію формування інвестиційної привабливості регіону. За його допомогою можна комплексно оцінити економічний потенціал регіону, виявити можливості та проблеми освоєння цього потенціалу, і сформулювати цільову програму його розвитку в межах регіону, зокрема, у Львівській області України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблем, які виникають під час дослідження інвестиційної привабливості регіонів, стосується велика кількість праць науковців та практиків.

Є. М. Гелеверя, Ю. І. Сергієнко [5] встановили, що інвестиційна привабливість відіграє вагомий роль в активізації інвестиційних процесів на регіональному рівні в умовах управлінської, фінансової та регуляторної децентралізації.

Н. Dzwigol та ін. вважають, що, “оцінюючи інвестиційну привабливість територіальних одиниць, необхідно враховувати фактор “захищеність інвестиційної діяльності” (криміногенний, екологічний, політичний), а також туристичний потенціал та національну самосвідомість населення регіону” [7].

Н. В. Ковтун [8] запропонував багаторівневу систему факторів ефективності інвестування.

У статті Г. В. Кошельок [9] досліджено основні групи факторів, які впливають на оцінку інвестиційної привабливості на різних ієрархічних рівнях: мегарівні, макrorівні, мезорівні, мікрорівні.

У праці Н. І. Шевченко [10] для оцінювання інвестиційної привабливості регіонів запропоновано використовувати групи факторів, що підлягають формалізації, та прогнозування (екстраполяції) факторів, які формалізації не підлягають.

У дослідженні А. Рашковського [11] детермінанти регіональної інвестиційної привабливості поділено на шість тематичних груп факторів: економічні, соціально-культурні, політичні та адміністративні якості, технологічні та інноваційні, природні та іміджеві.

У статті Г. М. Завадських [12] з'ясовано, що рейтингові методики оцінювання інвестиційної привабливості наочніші стосовно отримання економічних результатів, але не враховують регіонального галузевого аспекту, на противагу методикам західних агенцій. Визначено, що жодна з методик не враховує повною мірою екологічний складник інвестиційної привабливості регіону.

К. Конакова [13] запропонувала класифікацію факторів, які впливають на інвестиційну привабливість, а саме: економічні, ресурсні, інноваційні та соціальні.

У дослідженні Г. Данильчука, Н. Чебанової, Н. Резніка та Ю. Вітковського [14] запропоновано метод використання ентропії перестановки, яка швидко зменшується, як моделі оцінювання інвестиційної привабливості за допомогою класифікації станів фондових ринків цих країн, що може слугувати індикатором-провісником кризових явищ.

Дослідники А. Хрульков, С. А. Мітягін, А. І. Рєпкін [15] розробили модель розвитку міських територій, згідно з якою їх привабливість для громадян залежить, зокрема, від різноманітності послуг, що надаються в їх межах, досліджували фактори інвестиційної привабливості та запропонували алгоритм оцінювання території.

J. Block, Ch. Fisch, S. Vismara, R. Andres у статті [16] отримали результати, які свідчать про те, що зростання доходу є найважливішим критерієм інвестування, наступні за ним – додана вартість продукту/послуги, досвід керівництва та прибутковість.

Вчені С. В. Васильєв та Н. М. Іванченко [17] виділили дві групи факторів, що впливають на інвестиційну привабливість: м'які (імідж, кон'юнктура ринку) та жорсткі (географічне розташування, природні ресурси, робоча сила, інновації).

N. Shpak, O. Muzychenko-Kozlovskaya, M. Gvozdz, & W. Sroka [18] визначили фактори зовнішнього та внутрішнього середовищ, які впливають на підвищення використання туристичного потенціалу регіону.

Однак вирішення проблеми визначення підходів до формування стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону з метою планування освоєння його потенціалу потребує подальшого дослідження, зокрема, у Львівській області України.

Формулювання гіпотези і постановка цілей статті

Гіпотеза: припустимо, що унаслідок зміни факторів внутрішнього і зовнішнього середовищ розвитку господарства регіону змінюється його інвестиційна привабливість. Отже, наша гіпотеза актуалізує дослідження вирішення проблеми формування стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону; встановлює алгоритм реалізації мети дослідження, пояснює аспект прийняття рішень щодо підвищення інвестиційної привабливості на рівні регіону.

Метою дослідження є розроблення науково-методичного підходу до формування стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону за допомогою SWOT-аналізу, а також формування рекомендацій для розроблення програми покращення використання його інвестиційного потенціалу та практична апробація його на прикладі Львівської області України.

Методи дослідження

У статті використано методи аналізу та синтезу, SWOT-аналіз для формування підходів до стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Виклад основного матеріалу

Перш ніж планувати будь-яку діяльність, з'ясовують основні поняття. Проаналізуємо, якими категоріями оперують вітчизняні та зарубіжні науковці та практики, досліджуючи інвестиційну привабливість території чи регіону.

За дослідженням Ю. В. Буднікова та О. М. Таряник, “інвестиційна привабливість – це сукупність факторів, аналіз яких вказує на можливість вкладання коштів в той чи інший об'єкт і отримання певного ефекту від здійсненої операції” [2].

За методикою, яку розробило Агентство із питань запобігання банкрутству підприємств та організацій, інвестиційна привабливість підприємства – рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, яке може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників, зокрема інтегральної оцінки [3].

За визначенням О. І. Думи, інвестиційна привабливість підприємства – це сукупність кількісних та якісних характеристик підприємства, що відображають його цінність та перспективи розвитку, і в поєднанні із інтересами та цілями інвестора сприяють притоку інвестицій на підприємство [4].

На думку Є. М. Гелевері та Ю. І. Сергієнко, інвестиційна привабливість – поняття відносне, що відображає думку певної групи інвесторів про співвідношення ризику, рівня прибутковості та вартості фінансових ресурсів у країні, регіоні чи галузі; з іншого боку – сукупність деяких

об'єктивних ознак, властивостей, засобів, можливостей економічної системи, що визначає потенційний платіжний попит на інвестиції [5].

За дослідженням С. А. Петровської, інвестиційна привабливість регіону – інтегральна характеристика окремого регіону країни із позиції інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення інвестиційних ресурсів та інших факторів, які істотно впливають на формування дохідності інвестицій та інвестиційних ризиків, ... а також урахування ще й екологічного стану території [6].

Інші науковці стверджують, що інвестиційна привабливість держави – це характеристика держави з позиції інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення інвестиційних ресурсів та інших чинників, які істотно впливають на формування дохідності інвестицій та виникнення інвестиційних ризиків [5, с. 119], а інвестиційний клімат є сукупністю політичних, правових, економічних та соціальних умов, що сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та закордонних інвесторів [6].

Підсумовуючи проаналізовані вище визначення різних науковців та законодавчих актів, найгрунтовніше поняття “інвестиційна привабливість території чи регіону” можна сформулювати як комплексну характеристику місцевості, за якою визначають можливість зацікавлення інвесторів та залучення інвестицій, що враховує такі групи чинників, як економічні, екологічні, політичні та іміджеві.

Важливими передумовами формування в Україні, як і в її регіонах, сприятливого інвестиційного клімату є: зручне географічне розташування; унікальний та багатий природно-ресурсний потенціал (мінеральні, земельні й рекреаційні ресурси); значні обсяги промислового та сільськогосподарського виробництва; велика кількість населення та кваліфікована робоча сила; несформований ринок товарів (Україна потенційно є одним із найбільших ринків у Європі) [13].

Щоб ефективно управляти інвестиційною привабливістю території чи регіону, необхідно врахувати усі чинники, які впливають на цей процес, як зовнішні, так і внутрішні. Тому важливо проаналізувати фактори підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Основними (внутрішніми) факторами, які впливають на підвищення інвестиційної привабливості регіону, є природні ресурси (наявні корисні копалини, розвідані джерела тощо), трудові ресурси, стан соціально-економічного розвитку регіону.

Допоміжними (зовнішніми) чинниками підвищення інвестиційної привабливості регіону є маркетингова політика, система управління господарською діяльністю у регіоні, зовнішня інфраструктура, туристична привабливість місцевості; якість довкілля, загальний імідж регіону тощо.

Для визначення перспективи та основних напрямів інвестиційної діяльності в регіоні формують стратегії покращення його соціально-економічного розвитку, інвестиційні паспорти регіонів та програми сприяння залученню інвестицій у регіон тощо.

У нашому дослідженні скористаємось SWOT-аналізом основних факторів підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Для обґрунтування запропонованої гіпотези та досягнення поставленої мети ми використали методологію дослідження, яка передбачає такі етапи:

Етап 1 – інформаційне забезпечення формування стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Етап 2 – встановлення місії та цілей стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Етап 3 – вибір та аналізування факторів внутрішнього та зовнішнього середовищ інвестиційної привабливості регіону.

Етап 4 – прогнозування умов інвестиційної привабливості регіону, яке передбачає визначення можливостей і загроз, а також їх змін у майбутньому.

Етап 5 – формування стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Етап 6 – аналізування вибраної стратегії та прийняття рішення.

Апробацію результатів формування стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону здійснимо на прикладі Львівської області України.

Етап 1 – інформаційне забезпечення стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Для отримання об'єктивної інформації скористаємось даними Державної служби статистики України, Головного управління статистики у Львівській області України, Національного банку України тощо. Зокрема, проаналізуємо динаміку капітальних інвестицій за джерелами їх фінансування у Львівській області України, а результати зведемо у табл. 1.

Таблиця 1

Динаміка капітальних інвестицій у Львівській області, тис. грн*

№	Назви показників	Роки			Абсолютне відхилення	
		2019 р.	2020 р.	2021 р.	2020/21019 рр.	2021/2020 рр.
1	капітальні інвестиції за рахунок: коштів державного бюджету	2 582 200	1 526 217	2 747 225	–1 055 983	+1 221 008
2	коштів місцевих бюджетів	3 162 179	2 011 437	1 894 532	–1 150 742	–1 821 984
3	власних коштів підприємств та організацій	16 390 020	8 449 047	14 599 786	–7 940 973	+6 150 739
4	коштів інвесторів-нерезидентів	467 602	71 632	225 899	–395 970	+154 267
5	коштів населення на будівництво житла	4 079 712	2 640 162	2 467 716	–1 439 550	–172 446
6	інших джерел фінансування	995 929	567 292	779 706	–428 637	+212 414

* Склала автор за даними Державної служби статистики України [19].

Аналіз динаміки капітальних інвестицій за джерелами їх фінансування у Львівській області за 2019–2021 рр. (див. табл. 1) відображає нестабільність цієї діяльності, зокрема, у 2021 р. збільшився обсяг коштів із державного бюджету, власних коштів підприємств та організацій; коштів інвесторів-нерезидентів та з інших джерел, однак зменшився обсяг капіталовкладень із місцевих бюджетів та коштів населення на будівництво житла.

Етап 2 – встановлення місії та цілей стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Унаслідок неспровокованої збройної агресії Російської федерації проти України вітчизняна економіка потребує значної підтримки та великих обсягів інвестицій для відбудови зруйнованих міст, відновлення інфраструктури та підтримання національної безпеки. Тому актуальним завданням для господарства під час воєнного стану є пошук способів наповнення бюджету та залучення інвестиційних коштів, особливо іноземних, а для цього необхідно переосмислити місію і цілі інвестиційної привабливості країни чи окремого регіону. В таких складних умовах місією підвищення інвестиційної привабливості регіону має бути збереження цілісності держави та захист життя її громадян, а цілями – підтримання Збройних сил України, допомога малому та середньому бізнесу та відновлення зруйнованих і пошкоджених будівель та об'єктів інфраструктури, а в перспективі – вступ до ЄС.

Етап 3 – вибір та аналізування факторів внутрішнього та зовнішнього середовищ інвестиційної привабливості регіону.

Визначимо, які фактори впливають на інвестиційну привабливість регіону, та відповідні показники для їх оцінювання, а результати зведемо у табл. 2.

Етап 4 – прогнозування умов інвестиційної привабливості регіону, яке передбачає визначення можливостей і загроз, а також їх змін у майбутньому.

Для цього скористаємось SWOT-аналізом факторів, які визначають інвестиційну привабливість регіону, адже таким способом маємо змогу оцінити сильні та слабкі сторони розвитку господарства в його межах, а також можливості й загрози та їх зміни у майбутньому. Перш ніж перейти до SWOT-аналізу, проаналізуємо забезпеченість Львівської області природними ресурсами (табл. 3) та соціально-економічний розвиток у її межах (табл. 4).

Таблиця 2

Основні фактори та показники оцінювання інвестиційної привабливості регіону*

№	Фактори	Показники
1	Ресурсне забезпечення	Обсяг запасів корисних копалин; кількість туристичних ресурсів
2	Економічний розвиток	Валовий внутрішній продукт; обсяг реалізованої продукції
3	Інноваційний розвиток	Обсяг реалізованої інноваційної продукції; кількість підприємств, що впроваджували інновації
4	Соціальна захищеність	Кількість постійного населення; кількість економічно активного населення; рівень зайнятості; рівень безробіття
5	Екологічний стан	Обсяг інвестицій на покращення довкілля
6	Розвиток освіти	Кількість закладів освіти III–IV рівнів акредитації; кількість докторантів та аспірантів
7	Розвиток медичного забезпечення	Кількість лікарів на 1 тис. населення; кількість лікарень
8	Розвиток інфраструктури	Стан доріг; кількість аеропортів та вокзалів
9	Політична ситуація	Рівень злочинності

* Власна розробка.

Таблиця 3

Забезпеченість Львівської області природними ресурсами, 2020 р.*

№	Назва природних ресурсів	Кількість
1	2	3
1	Всі види газу, млн м ³	70 872
2	Частка газу від загальноукраїнських запасів, %	9,096
3	Нафта, тис. т	10 170
4	Частка нафти від загальноукраїнських запасів, %	10,808
5	Кам'яне вугілля, тис. т	1 025 752
6	Частка кам'яного вугілля від загальноукраїнських запасів, %	1,96
7	Води підземні питні та технічні, м ³ /добу	1 284,402
8	Частка вод підземних від загальноукраїнських запасів, %	0,376
9	Води мінеральні, м ³ /добу	1 808,90
10	Частка вод мінеральних від загальноукраїнських запасів, %	1,897
11	Природно-заповідний фонд Львівської обл., тис. га	180,23
12	Частка природно-заповідного фонду Львівської обл. від загальноукраїнського, %	4,08
13	Показник заповідності, %	8,25

* Склала автор за даними [19].

Аналізування забезпеченості Львівської області природними ресурсами у 2020 р. показує (див. табл. 3), що регіон незначно забезпечений деякими корисними копалинами, порівняно високі (щодо загальноукраїнських запасів) лише показники – “всі види газу” та “нафта”, а також “показник заповідності”.

Таблиця 4

Динаміка показників соціально-економічного розвитку Львівської області*

№	Показники	Період		Абсолютне відхилення
		2020 р.	2021 р.	
1	Кількість постійного населення, тис. осіб	2493,7	2479,4	-14,3
2	Обсяг реалізації промислової продукції підприємств, млн грн	111 073,8	145 983,2	+34 909,4
3	Індекс промислової продукції, %	105,4	104,8	-0,6
4	Виробництво сільськогосподарських культур, тис. ц	16 074,2	18 278,6	+2 204,4
5	Індекс сільськогосподарської продукції, %	105,0	105,4	+0,4
6	Реалізація сільськогосподарських тварин, тис. т	180,2	203,5	+23,3
7	Експорт товарів, млн дол. США	2 096,13	2 932,6	+836,47
8	Середня зарплата у грудні на одного штатного працівника, грн	12518	15 262	+2 744
9	Частка середньої зарплати від загальноукраїнської у грудні на одного штатного працівника, грн	88,29	87,45	-0,84
10	Заклади вищої освіти, од.	43**	42***	-1
11	Кількість фахівців, яких випустили заклади вищої освіти, осіб	30 505**	20 038***	-10 467

* Склала автор за даними Державної служби статистики України та Головного управління статистики у Львівській обл. [19; 20].

** Дані за 2020/21 навчальний рік.

*** Дані за 2021/22 навчальний рік.

Аналізування показників соціально-економічного розвитку Львівської області показало (див. табл. 4), що обсяги виробництва продукції та її експорту збільшилися, зросла також середня зарплата у грудні на одного штатного працівника, однак погіршилися показники, які характеризують освіту.

SWOT-аналіз інвестиційної привабливості регіону розпочнемо із аналізування природних ресурсів Львівської області (табл. 5).

Таблиця 5

SWOT-аналіз природних ресурсів Львівської області*

Сильні сторони	Слабкі сторони
1	2
Наявність значних запасів корисних копалин (нафта, газ, вугілля, глина, пісок тощо) Великі площі газових сховищ Наявність не зайнятих посівами сільськогосподарських площ Значні обсяги розвіданих родовищ корисних копалин, зокрема сланцевого газу та золота Великі запаси лікувальних ресурсів (чотири родовища мінеральних вод, грязі, соляні шахти тощо) Наявність туристичних ресурсів (гори, курортні зони, заповідники, 33 заказники, 240 пам'яток природи та ліси тощо) Зручне географічне розташування поблизу кордону та на перехресті транспортних шляхів	Недостатність капіталовкладень у розроблення нових родовищ корисних копалин Зanedбаний стан сільськогосподарських та рекреаційних ділянок землі Непривабливий для туристів стан природних зон та інших антропогенних пам'яток Недостатня поінформованість та промоція природних зон та рекреаційних, туристичних, лікувальних та інших видів ресурсів Невисокий рівень сервісу в готелях, закладах дозвілля та інших установах Недостатньо розвинені туристична та транспортна інфраструктура, а також логістичні зв'язки Невелика кількість туристичних маршрутів, які не охоплюють значної частини сегментів ринку

Продовження табл. 5

1	2
Можливості	Загрози
Залучення іноземних інвесторів для розроблення нових родовищ нафти та газу Ефективніше використання газових сховищ Зміна власників стратегічних підприємств (націоналізація облгазу) Покращення транспортної інфраструктури (ремонт та збільшення протяжності автомагістралей; покращення залізничного сполучення) Поліпшення стану унікальних туристичних ресурсів Покращення якості обслуговування та безпеки туристів на курортах та природних зонах Організування нових туристичних локацій (фестивалів, туристичних маршрутів, розважальних центрів у межах природних територій) Промоція економічного та туристичного потенціалу на міжнародних майданчиках Розширення переліку природних пам'яток та нематеріальних цінностей у списку ЮНЕСКО	Високий рівень ризику виникнення форс-мажорних ситуацій через збройну агресію Російської федерації проти України Погіршення економічної ситуації в Україні через втрату людей, ресурсів та частини території внаслідок збройної агресії Російської федерації проти України Зниження рівня платоспроможності громадян Львівської обл., як і України загалом Втрата частини внутрішніх туристів через доступність іноземних ринків Вищий рівень сервісу на іноземних ринках Зростання доступності за цінами та транспортом іноземних туристичних продуктів

* Склала автор за даними [21, 22].

До основних складових інвестиційної привабливості регіону зараховують також його соціально-економічний розвиток, аналізування якого дасть підстави для зацікавлення майбутніх інвесторів, зокрема іноземних (табл. 6).

Таблиця 6

SWOT-аналіз соціально-економічного розвитку Львівської області*

Сильні сторони	Слабкі сторони
Сприятливе географічне розташування (прикордонне, на перетині транспортних шляхів у ЄС) Значний природний потенціал (великі запаси корисних копалин, лікувальних природних ресурсів, зокрема унікальних) Наявний потенціал для покращення розвитку промисловості та сільського господарства Значна кількість готелів, санаторіїв, старовинних замків і фортець тощо для покращення розвитку туризму Привабливість для інвесторів туристичного напрямку	Обмеженість транспортної доступності через загрози внаслідок збройної агресії Російської федерації проти України Низький рівень розвитку загальної інфраструктури регіону Фізична зношеність основних засобів промислових підприємств та сільськогосподарської техніки Непривабливий стан історичних пам'яток
Можливості	Загрози
Формування економічних стимулів для розвитку промисловості та сільського господарства через систему податкових пільг, збільшення туристичного збору Релокація підприємств з територій активних бойових дій чи тимчасово окупованих територій України Міжнародна цільова фінансова допомога Приваблення міжнародних інвесторів та туристів Покращення законодавства для підприємництва та інвесторів Відміна мит для експорту продукції регіону Отримання статусу кандидата для вступу в ЄС	Продовження повномасштабної збройної агресії Росії на усій території України Незначна підтримка державою малого та середнього бізнесу Знищення чи закриття підприємств через агресію Росії проти України Погіршення логістичних зв'язків

* Склала автор за даними [21].

SWOT-аналіз соціально-економічного розвитку Львівської області показав (див. табл. 5), що в її межах зосереджений значний потенціал, зокрема: сприятливе географічне розташування, потенціал для покращення розвитку промисловості та сільського господарства, значна кількість готелів, санаторіїв, старовинних замків і фортець тощо для поліпшення розвитку туризму тощо.

Однак через значні загрози (повномасштабна війна на усій території України; небезпека поширення воєнних дій на територію Львівської області; знищення чи закриття підприємств через агресію Росії проти України) інвестиційний клімат в Україні, отже, і у Львівській області, погіршується.

Для покращення ситуації необхідно удосконалювати законодавче поле та інвестиційну політику, промоцію потенціалу регіону на міжнародній арені тощо.

Важливим фактором, який істотно впливає на інвестиційну привабливість регіону, є трудові ресурси, а також умови їх формування та можливості для розвитку.

Здійснимо SWOT-аналіз забезпеченості трудовими ресурсами Львівської області, а результати зведемо у табл. 7.

Таблиця 7

SWOT-аналіз трудових ресурсів Львівської області*

Сильні сторони	Слабкі сторони
Велика кількість населення (п'яте місце в Україні) Сприятливий клімат, комфортний для проживання населення Наявність рекреаційної інфраструктури для оздоровлення Кадровий потенціал (висококваліфіковані працівники, велика кількість некваліфікованої робочої сили) Велика кількість ЗВО (42 установи)	Невелика кількість робочих місць у регіоні Нижчий розмір середньої зарплати від середнього в Україні (15 262 тис. грн та 17, 453 тис. грн) Високий рівень безробіття Збільшення напруженості через приїзд внутрішньо переміщених осіб в область Зростання рівня еміграції
Можливості	Загрози
Підвищення рівня кваліфікації трудових ресурсів регіону Зростання кількості осіб, які мають вищу освіту та вищу кваліфікацію Збільшення кількості робочих місць у регіоні	Зменшення кількості населення регіону Значне збільшення частки осіб старшого за працездатний віку Збільшення кількості внутрішньо переміщених осіб у регіоні Міграція населення регіону Війна в межах всієї території України

** Склала автор за даними Державної служби статистики [19].*

Населення є одним із основних факторів виробництва. SWOT-аналіз трудових ресурсів Львівської області показав (див. табл. 7), що цей регіон має значний потенціал трудових ресурсів (велика кількість населення (п'яте місце в Україні); висококваліфіковані працівники, значна кількість некваліфікованої робочої сили); велика кількість закладів вищої освіти (42 установи), а також можливості для підвищення його кваліфікації. Однак залишаються проблеми та загрози, з якими необхідно боротися: необхідно покращувати демографічну ситуацію у регіоні, створювати робочі місця, вирішити проблеми із працевлаштуванням внутрішньо переміщених осіб тощо.

Значний вплив на формування інвестиційної привабливості регіону справляють зовнішні чинники, а саме: маркетингова політика, система управління інвестиційною діяльністю в регіоні, зовнішня інфраструктура, якість довкілля, загальний імідж регіону.

Маркетингова політика є рушійною силою для покращення інвестиційної діяльності, особливо під час кризи, спричиненої збройною агресією Російської федерації проти України, адже таких викликів національна економіка ще не зазнавала.

Виконаємо SWOT-аналіз маркетингової політики, спрямованої на підвищення інвестиційної привабливості Львівської області, а результати зведемо у табл. 8.

SWOT-аналіз маркетингової політики у процесі формування інвестиційної привабливості Львівської області показав (див. табл. 8), що у цьому регіоні здійснюють заходи, щоб покращити інформування ймовірних інвесторів, зокрема міжнародних, про інвестиційний потенціал регіону, розроблено інвестиційний паспорт м. Львова. Однак залишається загроза продовження воєнних дій, зокрема у цьому регіоні, що ускладнює завдання залучення інвестицій.

Етап 5 – формування стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону.

За результатами попередніх етапів, зокрема аналізування забезпеченості Львівської області природними ресурсами, встановлено, що регіон має значний потенціал корисних копалин, сприятливе географічне положення, потенціал для покращення розвитку промисловості та сільського господарства та туризму, достатній потенціал трудових ресурсів, у цьому регіоні здійснюють заходи щодо поліпшення маркетингової політики. Це дає підстави для підвищення інвестиційної привабливості регіону. Отже, визначаємо стратегію підвищення інвестиційної привабливості Львівської області, зокрема, серед іноземних компаній, адже після того, як Україна здобуде перемогу, необхідно ремонтувати знищену та пошкоджену інфраструктуру, створювати нові робочі місця для відновлення економіки.

Таблиця 8

SWOT-аналіз маркетингової політики підвищення інвестиційної привабливості Львівської області*

Сильні сторони	Слабкі сторони
Інформаційне забезпечення сучасне, постійно оновлюється Наявний вебсайт управління інвестицій та проєктів Львівської міськради Інформаційний центр управління інвестицій і проєктів Львівської міськради Розроблено інвестиційний паспорт м. Львова Є туристичний сайт міста Наявні туристично-інформаційні центри в регіоні Участь у міжнародних виставках Наявний експортний каталог м. Львова Налагодження контактів із міжнародними компаніями	Символіка міста (бренд бук) потребує оновлення Відсутній інвестиційний бренд міста Туристичний сайт міста працює недостатньо добре Незначна кількість інформаційних центрів у місті Неконкурентоспроможні ціни порівняно з конкурентами Бюрократичні перепони
Можливості	Загрози
Оновлення сайтів міста, інвестиційного порталу військової адміністрації та туристичної адміністрації Регулювання цін та якості послуг Залучення фахівців для промоції інвестиційного потенціалу регіону Поширення інформації про бренди продуктів, які виробляють у регіоні Оновлення бренду міста Львова	Нестабільна політична ситуація Посилення воєнних дій Погіршення економічної ситуації Продовження повномасштабної збройної агресії Росії проти України Поширення воєнних дій на територію регіону

* Склала автор за даними [22, 23, 24].

Етап 6 – аналізування вибраної стратегії і прийняття рішення.

Визначаємо відповідність місії та цілям діяльності, правильність вибору методів аналізування та факторів внутрішнього та зовнішнього середовищ, а також забезпечення конкурентних переваг. Вибрана стратегія підвищення інвестиційної привабливості Львівської області спрямована на покращення використання потенціалу Львівської області, отже, вона сприятиме досягненню встановлених цілей – підтриманню Збройних сил України, допомозі малому та середньому бізнесу та відновленню зруйнованих і пошкоджених будівель та об'єктів інфраструктури, поступу на шляху

до вступу в ЄС. Отже, враховуючи сильні та слабкі сторони, а також можливості й загрози, сформуємо стратегію підвищення інвестиційної привабливості регіону за допомогою SWOT-аналізу факторів, які на неї впливають.

Для втілення вибраної стратегії підвищення інвестиційної привабливості Львівської області у практичну діяльність регіону доцільно прийняти програму поліпшення використання його інвестиційного потенціалу, яка може передбачати такі складові: покращення використання природних ресурсів; підвищення кваліфікації трудових ресурсів; провадження маркетингової політики для приваблення інвесторів тощо.

Висновки

У результаті здійсненого дослідження, з'ясовано, що "інвестиційну привабливість території чи регіону" можна охарактеризувати як комплексну характеристику місцевості, за якою визначають можливість зацікавлення інвесторів та залучення інвестицій, що враховує такі групи чинників як: економічні, екологічні, політичні та іміджеві.

Визначено основні (внутрішні) фактори, які впливають на підвищення інвестиційної привабливості регіону, а саме: природні ресурси (нааявні корисні копалини, розвідані джерела тощо), трудові ресурси, соціально-економічний розвиток регіону, трудові ресурси), а також допоміжні (зовнішні) чинники інвестиційної привабливості регіону: маркетингова політика, система управління господарською діяльністю у регіоні, зовнішня інфраструктура, туристична привабливість; якість довкілля, загальний імідж регіону тощо.

Сформовано послідовність стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону, яка передбачає такі етапи: інформаційне забезпечення стратегії інвестиційної привабливості регіону; встановлення місії та цілей стратегії інвестиційної привабливості регіону; вибір та аналізування факторів внутрішнього та зовнішнього середовищ інвестиційної привабливості регіону; прогнозування умов інвестиційної привабливості регіону, яке передбачає визначення можливостей і загроз, а також їх змін у майбутньому; формування стратегії підвищення інвестиційної привабливості регіону; аналізування вибраної стратегії та прийняття рішення.

SWOT-аналіз природних ресурсів виявив, що Львівська область має достатній потенціал, зокрема унікальних ресурсів, що дає підстави прогнозувати підвищення рівня інвестиційної привабливості регіону. Однак для цього необхідно запланувати великі зміни в господарській та міжнародній діяльності, зокрема: розроблення нових родовищ нафти та газу; ефективніше використання газових сховищ; зміна власників стратегічних підприємств; покращення транспортної інфраструктури; поширення інформації про потенціал регіону тощо, враховуючи загрози та стан справ у конкурентів. SWOT-аналіз соціально-економічного розвитку Львівської області показав, що в її межах зосереджений значний потенціал, зокрема: сприятливе географічне положення, потенціал для покращення розвитку промисловості та сільського господарства тощо. Однак через значні загрози (повномасштабна війна на усій території України; небезпека поширення воєнних дій на територію Львівської області) інвестиційний клімат в Україні, отже, і у Львівській області, погіршується. Для покращення ситуації необхідно удосконалювати законодавче поле та інвестиційну політику, промоцію потенціалу регіону на міжнародній арені тощо. SWOT-аналіз трудових ресурсів Львівської області показав, що цей регіон має великий потенціал трудових ресурсів. Однак залишаються проблеми та загрози, із якими доводиться боротися: необхідно покращувати демографічну ситуацію у регіоні, створювати робочі місця, вирішити проблеми із працевлаштуванням внутрішньо переміщених осіб тощо. SWOT-аналіз маркетингової політики під час формування інвестиційної привабливості Львівської області показав, що у цьому регіоні здійснюються заходи для поліпшення інформування ймовірних інвесторів, зокрема міжнародних, про інвестиційний потенціал регіону, однак залишається загроза продовження воєнних дій, зокрема у цьому регіоні, що ускладнює завдання залучення інвестицій.

Ураховуючи результати дослідження, доцільно прийняти програму покращення використання його інвестиційного потенціалу, яка може передбачати такі складові: покращення використання природних ресурсів; підвищення кваліфікації трудових ресурсів; провадження маркетингової політики для приваблення інвесторів тощо.

Результати дослідження дали змогу підтвердити гіпотезу та розробити рекомендації щодо підвищення інвестиційної привабливості регіону.

Перспективи подальших досліджень

Продовження дослідження щодо підвищення інвестиційної привабливості регіону передбачає розроблення методичних підходів до оцінювання ефективності інвестиційних вкладень та апробацію їх на прикладі Львівської області України.

1. Національний банк України: URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external> (дата звернення 23.05.22).
2. Буднікова Ю. В., Таряник О. М. (2011). Інвестиційна привабливість як економічна категорія. *Вісник Хмельницького національного університету*. № 2, т. 1. С. 125–128. URL: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_2_1/125-128.pdf
3. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій. Наказ Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.98, № 22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98> (дата звернення 23.05.22).
4. Дума О. І. (2019). Розроблення методу комплексного оцінювання інвестиційної привабливості підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. № 12. С. 101–106. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.12.101
5. Гелеверя Є. М., Сергієнко Ю. І. (2020). Інвестиційна привабливість регіонів як основа сталого розвитку країни. *Бізнес Інформ*. № 4. С. 111–117. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-111-117>.
6. Петровська С. А. (2012). Оцінки інвестиційної привабливості регіону: порівняльний пофакторний аналіз. *Механізм регулювання економіки*. № 2. С. 90–97.
7. Dzwigol, H., Aleinikova, O., Umanska, Y., Shmygol, N. & Pushak, Ya. Ya. (2019). An entrepreneurship model of assessing the investment attractiveness of regions. *Journal of Entrepreneurship Education*, Vol. 22, Iss. 1, pp. 1–7.
8. Ковтун Н. В. Факторний аналіз ефективності інвестиційного процесу та діяльності. Облік і фінанси сільського господарства: освітній портал. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/faktorniy-analiz-efektivnosti-investitsiynogo-procesu-ta-diyalnosti.html>
9. Кошельок Г. В. Система факторів, які впливають на оцінку інвестиційної привабливості підприємств харчової промисловості. *Вісник соціально-економічних досліджень*. № 36. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/749/1>
10. Шевченко Н. І. (2009). Фактори, що визначають інвестиційну привабливість держави. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. № 4. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=63>
11. Raszkowski, A. (2013). Selected aspects of investment attractiveness of regions. *ACC Journal*, Vol. 2 (B), pp. 116–126. URL: https://www.researchgate.net/publication/292135126_ons
12. Завадських Г. М. (2017). Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості регіону. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Вип. 17. URL: <http://global-national.in.ua/archive/17-2017/34.pdf>
13. Конакова К. (2017). Фактори впливу на інвестиційну привабливість України. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. № 4 (12). URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/147312/146691>
14. Danylchuk, H., Chebanova, N., Reznik, N. and Vitkovskiy, Y. (2019). Modeling of investment attractiveness of countries using entropy analysis of regional stock markets. *Global Journal of Environmental Science and Management*, Vol. 5, special iss. DOI: 10.22034/GJESM.2019.05.SI.25
15. Khrulkov, A., Mityagin, S. A., Repkin, A. I. (2020). Multi-factor approach to investment attractiveness assessment of urban spaces. *Procedia Computer Science*, Vol. 178, pp. 94–102. URL: <https://doi.org/10.1016/j.procs.2020.11.011>
16. Block, J., Fisch, Ch., Vismara, S., Andres, R. (2019). Private equity investment criteria: An experimental conjoint analysis of venture capital, business angels, and family offices. *Journal of Corporate Finance*, Vol. 58, pp. 329–352. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2019.05.009>

17. Васильєв С. В., Іванченко Н. М. (2016). Фактори і напрями покращення інвестиційної привабливості сільськогосподарського виробництва. *Економічна думка. Інвестиції: практика та досвід*. № 9. С. 46–49.
 18. Shpak, N., Muzychenko-Kozlovskaya, O., Gvozdz, M., & Sroka W. (2021). Simulation of the Influence of External Factors on the Level of Use of the Regional Tourism Potential: A Practical Aspect. *Administrative Sciences*, Vol. 11, Iss. 3, pp. 85–106. URL: <https://doi.org/10.3390/admsci11030085> (in English).
 19. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 03.06.2022 р).
 20. Головне управління статистики у Львівській області. URL: <http://www.lv.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 13.06.2022 р).
 21. Львівська обласна державна адміністрація. Департамент екології та природних ресурсів. URL: <https://deplv.gov.ua/mineralno-syrovynna-baza-lvivskoyi-oblasti> (дата звернення 06.06.2022 р).
 22. Державне агентство розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua> (дата звернення 10.06.22 р.).
 23. Львівська міська рада. Департамент економічного розвитку. Управління туризму. URL: <https://www.city-adm.lviv.ua> (дата звернення 10.06.22 р.).
 24. Львівська міська рада. Департамент економічного розвитку. Управління інвестицій та проєктів. URL: <https://www.city-adm.lviv.ua> (дата звернення 10.06.22 р.).
1. Official website of the National Bank of Ukraine (2022). Retrieved from: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external> (access date 05.22.22).
 2. Budnikova Yu. V. & Taryanyk, O. M. (2011). Investytsiina pryvabyvist yak ekonomichna katehoriia [Investment attractiveness as an economic category]. *Bulletin of the Khmelnytskyi National University*, vol. 1(2), pp. 125–128. (In Ukrainian).
 3. Official website of the Agency for the Prevention of Bankruptcy of Enterprises and Organizations. Methodology of integrated assessment of investment attractiveness of enterprises and organizations. Order of the Agency on Prevention of Bankruptcy of Enterprises and Organizations (1998). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98> (access date 05.23.22).
 4. Duma O. I. (2019). Rozroblennia metodu kompleksnoho otsiniuvannia investytsiinoi pryvabyvosti pidpriemstva [Development of a method of comprehensive assessment of the investment attractiveness of the enterprise] *Investments: practice and experience*, Vol. 12, pp. 101–106. (in Ukrainian).
 5. Geleverya E. M. & Sergienko Y. I. (2020). Investytsiina pryvabyvist rehioniv yak osnova staloho rozvytku krainy [Investment attractiveness of regions as the basis of sustainable development of the country]. *Business Inform*, Vol. 4, pp. 111–117 (in Ukrainian).
 6. Petrovska S. A. (2012). Otsinky investytsiinoi pryvabyvosti rehionu: porivnialnyi pofaktorny analiz [Estimates of the investment attractiveness of the region: a comparative factorial analysis]. *Mechanism of economic regulation*, Vol. 2, pp. 90–97 (in Ukrainian).
 7. Dzwigol H., Aleinikova O., Umanska Y., Shmygol N. & Pushak Ya. Yes. (2019). An entrepreneurship model of assessing the investment attractiveness of regions. *Journal of Entrepreneurship Education*, Vol. 22 (1), pp. 1–7 (in English).
 8. Kovtun N. V. Factor analysis of the efficiency of the investment process and activity. Accounting and finance of agriculture: educational portal. Retrieved from: <http://magazine.faaf.org.ua/faktorny-analiz-efektivnosti-investytsiynogo-procesu-ta-diyalnosti.html>
 9. Koshelok G. V. The system of factors affecting the assessment of the investment attractiveness of food industry enterprises. *Herald of socio-economic research*, 36. Retrieved from: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/749/1>
 10. Shevchenko N. I. (2009). Faktory, shcho vyznachaiut investytsiinu pryvabyvist derzhavy [Factors determining the investment attractiveness of the state]. *Public administration: improvement and development*, Vol. 4 (in Ukrainian).
 11. Raszkowski A. (2013). Selected aspects of investment attractiveness of regions. *ACC Journal*, vol. 2 (B), pp. 116–126 (in English).
 12. Zavadskikh H. M. (2017). Metodychni pidkhody do otsinky investytsiinoi pryvabyvosti rehionu [Methodical approaches to assessing the investment attractiveness of the region]. *Global and national economic problems*, Vol. 17 (in Ukrainian).
 13. Konakova K. (2017). Faktory vplyvu na investytsiinu pryvabyvist Ukrainy [Factors influencing the investment attractiveness of Ukraine]. *Problems and prospects of economics and management*, Vol. 4 (12) (in Ukrainian).

14. Danylchuk H., Chebanova N., Reznik N. & Vitkovskiy Y. (2019). Modeling of investment attractiveness of countries using entropy analysis of regional stock markets. *Global Journal of Environmental Science and Management*, Vol. 5, Special Iss. (in English).
15. Khrulkov A., Mityagin S.A. & Repkin A.I. (2020). Multi-factor approach to investment attractiveness assessment of urban spaces. *Procedia Computer Science*, Vol. 178, pp. 94–102. (in English).
16. Block J., Fisch, Ch., Vismara S. & Andres R. (2019). Private equity investment criteria: An experimental conjoint analysis of venture capital, business angels, and family offices. *Journal of Corporate Finance*, Vol. 58, pp. 329–352 (in English).
17. Vasiliev S. V. & Ivanchenko N. M. (2016). Factors and directions for improving the investment attractiveness of agricultural production. *Economic thought. Investments: practice and experience*, Vol. 9, pp. 46–49 (in English).
18. Shpak N., Muzychenko-Kozlovska O., Gvozd M. & Sroka W. (2021). Simulation of the Influence of External Factors on the Level of Use of the Regional Tourism Potential: A Practical Aspect. *Administrative Sciences*, Vol. 11(3), pp. 85–106 (in English).
19. Official website of the State Statistics Service of Ukraine (2022). Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua> (access date 06.03.2022).
20. The official website of the Main Department of Statistics in the Lviv Region (2022). Retrieved from: <http://www.lv.ukrstat.gov.ua> (access date 06.13.2022).
21. Official website of the Lviv Military Administration. Department of Ecology and Natural Resources (2022). Retrieved from: <https://deplv.gov.ua/mineralno-syrovynna-baza-lvivskoyi-oblasti> (access date 06.06.2022).
22. Official website of the State Tourism Development Agency of Ukraine (2022). Retrieved from: <https://www.tourism.gov.ua> (access date 06.10.22).
23. Official website of the Lviv City Council. Department of Economic Development. Department of Tourism (2022). Retrieved from: <https://www.city-adm.lviv.ua> (access date 06.10.22).
24. Official website of the Lviv City Council. Department of Economic Development. Management of investments and projects (2022). Retrieved from: <https://www.city-adm.lviv.ua> (access date 06.10.22).

O. Muzychenko-Kozlovska

Lviv Polytechnic National University,
Department of Management and International Business,
oksana.v.muzychenko-kozlovska@lpnu.ua

STRATEGIC APPROACHES TO INCREASING INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF THE REGION (ON THE EXAMPLE OF LVIV REGION OF UKRAINE)

© Muzychenko-Kozlovska O., 2022

Purpose. The purpose of the study is to develop a scientific and methodological approach to the formation of a strategy for increasing the investment attractiveness of the region using a SWOT analysis, as well as the formation of recommendations for the development of a program to improve the use of its investment potential within its limits, and its practical approbation on the example of the Lviv region of Ukraine.

Design/methodology/approach. The article uses methods of analysis and synthesis, SWOT analysis to form approaches to the strategy of increasing the investment attractiveness of the region.

Findings. As a result of the conducted research, it was found that the “investment attractiveness of the territory or region” can be characterized as a complex characteristic of the area, which determines the possibility of investor interest and investment attraction, taking into account such groups of factors as: economic, ecological, political and image.

The main (internal) factors affecting the increase in investment attractiveness of the region are determined, namely: natural resources (available minerals, explored sources, etc.), labor resources, socio-economic development of the region, labor resources, as well as auxiliary (external) factors of increase investment attractiveness of the region: marketing policy, management system of economic activity in the region, external infrastructure, tourist attraction; environmental quality, general image of the region, etc.

A sequence of strategies for increasing the investment attractiveness of the region has been formed, which includes the following stages: information provision; defining the mission and goals; definition and analysis of internal and external environmental factors; forecasting the conditions of investment attractiveness of the region, which involves finding out opportunities and threats, as well as their changes in the future; strategy formation; analysis of the chosen strategy and decision-making.

The SWOT analysis of natural resources showed that the Lviv region has sufficient potential, including unique resources, which gives grounds for forecasting an increase in the investment attractiveness of the region. However, for this, it is necessary to plan significant changes in economic and international activities, in particular: the development of new oil and gas fields; more efficient use of gas storages; change of owners of strategic enterprises; improvement of transport infrastructure; dissemination of information about the potential of the region, etc., taking into account threats and the state of affairs of competitors. A SWOT analysis of the socio-economic development of the Lviv region showed that significant potential is concentrated at its borders, in particular: favorable geographical location, the potential for improving the development of industry and agriculture, etc. However, due to significant threats (a full-scale war on the entire territory of Ukraine; the danger of hostilities spreading to the territory of the Lviv region), the investment climate in Ukraine, and therefore also in the Lviv region, is deteriorating. To improve the situation, it is necessary to improve the legislative field and investment policy, improve the promotion of the region's potential in the international.

A SWOT analysis of the labor resources of the Lviv region showed that this region has a significant potential for labor resources. However, there remain problems and threats that should be addressed: it is necessary to improve the demographic situation in the region, create jobs, solve problems with the employment of internally displaced persons, etc. A SWOT analysis of the marketing policy in the process of increasing the investment attractiveness of the Lviv region showed that measures are being taken in this region to improve the information of potential investors, including international agreements on improving the use of the investment potential of the region, but there is still a threat of continued hostilities, including in this region. This complicates the task of attracting investment.

Practical implications. Taking into account the results of the research, it is advisable to adopt a program for improving the use of the investment potential of the region, which may include the following components: rational use of natural resources; increasing the qualification of labor resources; implementation of marketing policy for attracting investors, etc.

Originality/value. The article proposes new approaches to the formation of a strategy for increasing the investment attractiveness of the region, taking into account the tourist attractiveness factor.

Key words: investment attractiveness of the region; factors of investment attractiveness; SWOT analysis; strategy; methods of synthesis and analysis.

Paper type: research paper.